

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ภาค 1 ลักษณะที่ 2

อำนาจพนักงานสอบสวน

มาตรา ๑๓ ทวิ^๙ (ยกเลิก)

115

มาตรา ๑๔ ในระหว่างทำการสอบสวน ใต้วงมูลฟ้องหรือพิจารณา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณี สั่งให้พนักงานแพทย์ตรวจผู้นั้นเสร็จแล้วให้เรียกพนักงานแพทย์ผู้นั้นมาให้ถ้อยคำหรือให้การว่าตรวจได้ผลประการใด

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ใ้หยุดการสอบสวน ใต้วงมูลฟ้องหรือพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถจะต่อสู้คดีได้ และให้มีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิตหรือมอบให้แก่ผู้อนุบาลข้าหลวงประจำจังหวัดหรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

กรณีที่ศาลงดการใต้วงมูลฟ้องหรือพิจารณาดังบัญญัติไว้ในวรรคก่อน ศาลจะสั่งจำหน่ายคดีเสียชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๑๕ วิธีพิจารณาข้อใดซึ่งประมวลกฎหมายนี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

ลักษณะ ๒

อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล

หมวด ๑

หลักทั่วไป

มาตรา ๑๖ อำนาจศาล อำนาจผู้พิพากษา อำนาจพนักงานอัยการและอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการที่จะปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับทั้งหลายอันว่าด้วยการจัดตั้งศาลยุติธรรม และระบุอำนาจและหน้าที่ของผู้พิพากษา หรือซึ่งว่าด้วยอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจนั้น ๆ

หมวด ๒

อำนาจสืบสวนและสอบสวน

มาตรา ๑๗ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้

^๙ มาตรา ๑๓ ทวิ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๘) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๑๘^{๑๐} ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ และข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

สำหรับในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ข้าราชการตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้

ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ ความผิดอาญาได้เกิดในเขตอำนาจพนักงานสอบสวนคนใด โดยปกติให้เป็นหน้าที่พนักงานสอบสวนผู้นั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวนความผิดนั้น ๆ เพื่อดำเนินคดี เว้นแต่เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือเพื่อความสะดวก จึงให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ หรือถูกจับเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการสอบสวน

ในเขตท้องที่ใดมีพนักงานสอบสวนหลายคน การดำเนินการสอบสวนให้อยู่ในความรับผิดชอบของพนักงานสอบสวนผู้เป็นหัวหน้าในท้องที่นั้น หรือผู้รักษาการแทน

มาตรา ๑๙ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นการไม่แน่ว่าการกระทำผิดอาญาได้กระทำในท้องที่ใดในระหว่างหลายท้องที่
- (๒) เมื่อความผิดส่วนหนึ่งกระทำในท้องที่หนึ่ง แต่อีกส่วนหนึ่งในอีกท้องที่หนึ่ง
- (๓) เมื่อความผิดนั้นเป็นความผิดต่อเนื่องและกระทำต่อเนื่องกันในท้องที่ต่าง ๆ

เกินกว่าท้องที่หนึ่งขึ้นไป

(๔) เมื่อเป็นความผิดซึ่งมีหลายกรรม กระทำลงในท้องที่ต่าง ๆ กัน

(๕) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้ต้องหากำลังเดินทาง

(๖) เมื่อความผิดเกิดขึ้นขณะผู้เสียหายกำลังเดินทาง

พนักงานสอบสวนในท้องที่หนึ่งท้องที่ใดที่เกี่ยวข้องมีอำนาจสอบสวนได้

ในกรณีข้างต้นพนักงานสอบสวนต่อไปนี้ เป็นผู้รับผิดชอบในการสอบสวน

(ก) ถ้าจับผู้ต้องหาได้แล้ว คือพนักงานสอบสวนซึ่งท้องที่ที่จับได้อยู่ในเขตอำนาจ

(ข) ถ้าจับผู้ต้องหาไม่ได้ คือพนักงานสอบสวนซึ่งท้องที่ที่พบการกระทำผิดก่อน

อยู่ในเขตอำนาจ

มาตรา ๒๐^{๑๑} ถ้าความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายไทยได้กระทำลงนอกราชอาณาจักรไทย ให้อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้น ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้

^{๑๐} มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๙๖

^{๑๑} มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๙) พ.ศ. ๒๕๕๑

ในกรณีที่อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนมอบหมายให้พนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวน อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนจะมอบหมายให้พนักงานอัยการคนใดทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนก็ได้

ให้พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมายให้เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือให้การสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวนมีอำนาจและหน้าที่ในการสอบสวนเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน บรรดาอำนาจและหน้าที่ประการอื่นที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการทำการสอบสวนร่วมกับพนักงานสอบสวน ให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งและคำแนะนำของพนักงานอัยการในเรื่องที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐาน

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนต่อไปนี้มีอำนาจสอบสวนในระหว่างรอคำสั่งจากอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

(๑) พนักงานสอบสวนซึ่งผู้ต้องหาถูกจับในเขตอำนาจ

(๒) พนักงานสอบสวนซึ่งรัฐบาลประเทศอื่นหรือบุคคลที่ได้รับความเสียหายได้ร้องฟ้องให้ทำโทษผู้ต้องหา

เมื่อพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวน แล้วแต่กรณีเห็นว่าการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้ทำความเห็นตามมาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ หรือมาตรา ๑๔๒ ส่งพร้อมสำนวนไปยังอัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทน

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกันควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้ข้าหลวงประจำจังหวัดนั้นมีอำนาจชี้ขาด แต่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ให้ผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่รองอธิบดีกรมตำรวจขึ้นไปเป็นผู้ชี้ขาด

ในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในระหว่างหลายจังหวัด ควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้อธิบดีกรมอัยการหรือผู้ทำการแทนเป็นผู้ชี้ขาด

การรอกำสั่งชี้ขาดนั้น ไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน

มาตรา ๒๑/๑^{๑๖} สำหรับการสอบสวนซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานตำรวจ ในกรณีที่ไม่ว่าพนักงานสอบสวนคนใดในจังหวัดเดียวกันหรือในกองบัญชาการเดียวกันควรเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ให้ผู้บัญชาการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนนั้นเป็นผู้ชี้ขาด

การรอกำสั่งชี้ขาด ไม่เป็นเหตุให้งดการสอบสวน

หมวด ๓

อำนาจศาล

^{๑๖} มาตรา ๒๑/๑ เพิ่มโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๕/๒๕๕๗ เรื่องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๒๒ เมื่อความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้น แต่ถ้า

(๑) เมื่อจำเลยมีที่อยู่ หรือถูกจับในท้องที่หนึ่งหรือเมื่อเจ้าพนักงานทำการสอบสวน ในท้องที่หนึ่งนอกเขตของศาลดังกล่าวแล้ว จะชำระที่ศาลซึ่งท้องที่นั้น ๆ อยู่ในเขตอำนาจก็ได้

(๒) เมื่อความผิดเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยให้ชำระคดีนั้นที่ศาลอาญา ถ้าการสอบสวนได้กระทำลงในท้องที่หนึ่งซึ่งอยู่ในเขตของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย

มาตรา ๒๓ เมื่อศาลแต่สองศาลขึ้นไปต่างมีอำนาจชำระคดี ถ้าได้ยื่นฟ้องคดีนั้นต่อ ศาลหนึ่งซึ่งตามฟ้องความผิดมิได้เกิดในเขต โจทก์หรือจำเลยจะร้องขอให้โอนคดีไปชำระที่ศาลอื่นซึ่ง ความผิดได้เกิดในเขตก็ได้

ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลซึ่งความผิดเกิดในเขต แต่ต่อมาความปรากฏแก่โจทก์ว่าการ พิจารณาคดีจะสะดวกยิ่งขึ้นถ้าให้อีกศาลหนึ่งซึ่งมีอำนาจชำระคดีได้พิจารณาคดีนั้น โจทก์จะยื่น คำร้องต่อศาลซึ่งคดีนั้นอยู่ในระหว่างพิจารณาขอโอนคดีไปยังอีกศาลหนึ่งก็ได้ แม้ว่าจำเลยจะคัดค้าน ก็ตาม เมื่อศาลเห็นสมควรจะโอนคดีไปหรือยกคำร้องเสียก็ได้

มาตรา ๒๔ เมื่อความผิดหลายเรื่องเกี่ยวพันกันโดยเหตุหนึ่งเหตุใด เป็นต้นว่า

(๑) ปรากฏว่าความผิดหลายฐานได้กระทำลงโดยผู้กระทำผิดคนเดียวกัน หรือ ผู้กระทำผิดหลายคนเกี่ยวพันกันในการกระทำความผิดฐานหนึ่งหรือหลายฐาน จะเป็นตัวการ ผู้สมรู้ หรือรับของโจรก็ตาม

(๒) ปรากฏว่าความผิดหลายฐานได้กระทำลงโดยมีเจตนาอย่างเดียวกัน หรือโดย ผู้กระทำผิดทั้งหลายได้คบคิดกันมาแต่ก่อนแล้ว

(๓) ปรากฏว่าความผิดฐานหนึ่งเกิดขึ้นโดยมีเจตนาช่วยผู้กระทำผิดอื่นให้พ้นจากรับโทษ ในความผิดอย่างอื่นซึ่งเขาได้กระทำไว้

ดังนั้นจะฟ้องคดีทุกเรื่อง หรือฟ้องผู้กระทำความผิดทั้งหมดต่อศาลซึ่งมีอำนาจชำระ ในฐานความผิดซึ่งมีอัตราโทษสูงกว่าไว้ก็ได้

ถ้าความผิดอันเกี่ยวพันกันมีอัตราโทษอย่างสูงเสมอกัน ศาลซึ่งมีอำนาจชำระ ก็คือ ศาลซึ่งรับฟ้องเรื่องหนึ่งเรื่องใดในความผิดเกี่ยวพันกันนั้นไว้ก่อน

มาตรา ๒๕ ศาลซึ่งรับฟ้องคดีเกี่ยวพันกันไว้จะพิจารณาพิพากษารวมกันไปก็ได้

ถ้าศาลซึ่งรับฟ้องคดีเกี่ยวพันกันไว้ เห็นว่าเป็นการสมควรที่ความผิดฐานหนึ่ง ควรได้ ชำระในศาลซึ่งตามปกติมีอำนาจจะชำระถ้าหากว่าคดีนั้นไม่เกี่ยวกับคดีเกี่ยวพันกัน เมื่อศาลเดิมได้ ตกลงกับอีกศาลหนึ่งแล้ว จะสั่งให้ไปฟ้องยังศาลอื่นนั้นก็ได้

มาตรา ๒๖^๓ หากว่าตามลักษณะของความผิด ฐานะของจำเลย จำนวนจำเลย ความรู้สึกของประชาชนส่วนมากแห่งท้องที่นั้น หรือเหตุผลอย่างอื่น อาจมีการขัดขวางต่อการไต่สวน

^๓ มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๕๙

มูลฟ้องหรือพิจารณา หรือน่ากลัวว่าจะเกิดความไม่สงบหรือเหตุร้ายอย่างอื่นขึ้น หรืออาจเกิดผลกระทบต่อประโยชน์ที่สำคัญอื่นของรัฐ เมื่อโจทก์หรือจำเลยร้องขอหรือศาลที่คดีนั้นอยู่ระหว่างพิจารณาทำความเห็นเสนอต่อประธานศาลฎีกาขอให้โอนคดีไปศาลอื่น ถ้าประธานศาลฎีกาเห็นควรอนุญาต ก็ให้ส่งโอนคดีไปยังศาลตั้งที่ประธานศาลฎีการะบุไว้ คำสั่งของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ผู้พิพากษาในศาลใดซึ่งชำระคดีอาญา จะถูกตั้งรังเกียจตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งซึ่งบัญญัติไว้ในเรื่องนั้นก็ได้

ลักษณะ ๓

การฟ้องคดีอาญาและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

หมวด ๑

การฟ้องคดีอาญา

มาตรา ๒๘ บุคคลเหล่านี้มีอำนาจฟ้องคดีอาญาต่อศาล

(๑) พนักงานอัยการ

(๒) ผู้เสียหาย

มาตรา ๒๙ เมื่อผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องแล้วตายลง ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาจะดำเนินคดีต่างผู้ตายต่อไปก็ได้

ถ้าผู้เสียหายที่ตายนั้นเป็นผู้เยาว์ ผู้วิกลจริต หรือผู้ไร้ความสามารถ ซึ่งผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้อนุบาลหรือผู้แทนเฉพาะคดีได้ยื่นฟ้องแทนไว้แล้ว ผู้ฟ้องแทนนั้นจะว่าคดีต่อไปก็ได้

มาตรา ๓๐ คดีอาญาใดซึ่งพนักงานอัยการยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะเวลาใดระหว่างพิจารณาก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดีนั้นก็ได้

มาตรา ๓๑ คดีอาญาที่มีใช้ความผิดต่อส่วนตัวซึ่งผู้เสียหายยื่นฟ้องแล้ว พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะเวลาใดก่อนคดีเสร็จเด็ดขาดก็ได้

มาตรา ๓๒ เมื่อพนักงานอัยการและผู้เสียหายเป็นโจทก์ร่วมกัน ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าผู้เสียหายจะกระทำให้คดีของอัยการเสียหาย โดยกระทำหรือละเว้นกระทำการใด ๆ ในกระบวนการพิจารณา พนักงานอัยการมีอำนาจร้องต่อศาลให้สั่งผู้เสียหายกระทำหรือละเว้นกระทำการนั้น ๆ ได้

ภาคผนวก ข.

ร่างพระราชบัญญัติใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญาในชั้น

สอบสวน พ.ศ. ....

ผนวก ข.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน

เหตุผล

โดยที่สมควรให้มีการใกล้เคียงข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวนที่เกี่ยวกับความผิดอันยอมความได้ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ และความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี ด้วยการกำหนดแนวทางการสมานฉันท์เพื่อการใกล้เคียง ข้อพิพาทคดีอาญามาใช้ จะทำให้ผู้เสียหายและผู้ต้องหาได้มีโอกาสประนีประนอมยอมความกัน เมื่อผู้ต้องหาสำนึกผิดและผู้เสียหายได้รับการเยียวยาและได้รับการชดใช้ค่าเสียหายโดยรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นผลดีต่อกู้กรณี และเป็นประโยชน์ต่อสังคม เพราะสามารถลดระยะเวลาและความยุ่งยากซับซ้อนในการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมของคู่กรณี ลดปริมาณคดีขึ้นสู่ศาล ลดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เกิดความโปร่งใส ลดงบประมาณแผ่นดินและให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอำนวยความยุติธรรมและป้องกันอาชญากรรมเพื่อเสริมสร้างให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยคำนึงถึงความยินยอมของคู่กรณี ความรุนแรงของพฤติการณ์ที่ได้กระทำความผิด ความเสียหาย ความสำนึกผิดและการชดใช้เยียวยาความเสียหาย การยอมรับของชุมชน ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี และความจำเป็นตามหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาในชั้นสอบสวน
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของ
บุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาทคดีอาญาใน
ชั้นสอบสวน พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ค.ต.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยตำรวจ
แห่งชาติ

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้เสียหายและผู้ต้องหาในคดีอาญาที่มีผู้เสียหาย แต่ไม่รวมคดีที่รัฐ
เท่านั้นเป็นผู้เสียหาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการไกล่เกลี่ยในระดับสถานีตำรวจ

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
ความผิดที่ให้มี การไถ่เกลี้ย

มาตรา ๕ คดีอาญาดังต่อไปนี้ คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้มีการไถ่เกลี้ยได้

- (๑) คดีความผิดอันยอมความได้
- (๒) คดีความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ
- (๓) คดีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท ยกเว้นการกระทำความผิดตามที่กำหนดใน

กฎกระทรวง

(๔) คดีความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงตาม (๓) และ (๔) ให้คำนึงถึงความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ความรุนแรงของพฤติการณ์ที่ได้กระทำ ระดับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน สภาพร่างกายและจิตใจ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณี ประโยชน์สาธารณะ และได้รับอนุมัติจาก ก.ต.ช. แล้ว

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้ร้องขอและผู้ต้องหานั้น ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก และได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างที่ยังรับโทษอยู่หรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) คดีที่ผู้ต้องหาที่ร้องขออยู่ระหว่างการกำหนดโทษ หรือรอการลงโทษ เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) คดีที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในการสอบสวนเห็นว่าการสอบสวนเสร็จสิ้น และส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการแล้ว

(๔) คดีที่ ก.ต.ช. ประกาศกำหนดห้ามมิให้มีการไถ่เกลี้ย

หมวด ๒
คณะกรรมการไถ่เกลี้ย

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการไถ่เกลี้ย ประกอบด้วย หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นประธาน กรรมการ หัวหน้างานป้องกันและปราบปราม ผู้แทนประชาชนในคณะกรรมการตรวจสอบและ

ติดตามการบริหารงานตำรวจระดับสถานีตำรวจเป็นกรรมการ หัวหน้างานสอบสวนเป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาคำร้องขอให้มีการไต่สวน

(๒) ไต่สวนข้อพิพาท กำหนดข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่สวน ไม่ว่าข้อพิพาทนั้นจะ

ได้มีการกระทำความผิดแล้วหรือไม่

(๓) ติดตามผลการไต่สวน

(๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้ดำเนินการแทน

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือ ก.ต.ช.กำหนด

การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอย่างน้อยต้องมีบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ในการไต่สวนร่วมเป็นอนุกรรมการด้วย สำหรับวิธีการสรรหาและคุณสมบัติของบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ในการไต่สวนให้เป็นไปตามระเบียบ ก.ต.ช.

มาตรา ๙ ให้ ก.ต.ช. มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) ออกระเบียบ ประกาศหรือมีมติเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการไต่สวนข้อพิพาทตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ออกระเบียบว่าด้วยการประชุมและการดำเนินการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

หมวด ๓

กระบวนการและขั้นตอนในการไต่สวน

มาตรา ๑๐ ให้พนักงานสอบสวนแจ้งสิทธิให้คู่กรณีทราบในโอกาสแรกว่าคู่กรณีมีสิทธิได้รับการไต่สวนข้อพิพาทคดีอาญาชั้นสอบสวนจากคณะกรรมการ

หากการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ ถ้าคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งขอให้ไต่สวนข้อพิพาทคดีอาญาตามมาตรา ๕ และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้พนักงานสอบสวนบันทึกคำร้องและคำยินยอมของคู่กรณีทุกฝ่ายเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ การดำเนินการตามกระบวนการไต่สวน ไม่ตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนต่อไปจนกว่าได้รับแจ้งว่าการไต่สวนเป็นผลสำเร็จและคู่กรณีได้ปฏิบัติตามข้อตกลงสมบูรณ์แล้ว

มาตรา ๑๒ ให้พนักงานสอบสวนพิจารณารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิตนิสัย อาชีพ ฐานะ สิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหา พฤติการณ์แห่งคดี การบรรเทาผลร้ายแห่งคดี ความยินยอมของผู้เสียหาย การอยู่ระหว่างต้องหา คดีอาญาหรือถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดอื่น ความจำเป็นตามหลักอาชญาวิทยา และพันธุวิทยา ตลอดจนเหตุผลอื่น ๆ อันสมควร แล้วเสนอต่อคณะกรรมการภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ผู้กระทำความผิดขอ หากคณะกรรมการเห็นว่าสามารถไต่ถามได้ ให้ดำเนินการไต่ถาม

ในกรณีที่ไม่สามารถไต่ถามได้ให้คณะกรรมการแจ้งพนักงานสอบสวนทราบ

มาตรา ๑๓ ในกรณีคณะกรรมการเห็นควรให้มีการไต่ถามผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ ให้จัดการปล่อยตัวไปโดยให้ผู้ต้องหาสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัด โดยไม่ต้องดำเนินการฟ้อง ฝากขัง หรือฝากขังตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ถ้าผู้ต้องหาอยู่ระหว่างฝากขังหรือฝากขังให้พนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ปล่อยตัวและมีให้นำระยะเวลาไต่ถามเข้าในกำหนดระยะเวลาฝากขังหรือฝากขัง

ในกรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นตามวรรคหนึ่งและผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวในชั้นสอบสวน มีให้นำบทบัญญัติในเรื่องระยะเวลาในมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๔ ในการไต่ถาม คณะกรรมการอาจดำเนินการไต่ถามเองหรือมอบหมาย อนุกรรมการดำเนินการไต่ถามก็ได้ และกำหนดเงื่อนไขในการไต่ถามอย่างเปิดเผยต่อหน้าผู้กระทำความผิดและอาจอนุญาตให้มีบุคคลที่ผู้กระทำความผิดหรือบุคคลอื่นที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเห็นสมควรเข้าร่วมการไต่ถามด้วยก็ได้ หากผู้กระทำความผิดตกลงกันได้ให้บันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่ ก.ต.ช.กำหนด

ให้การไต่ถามดำเนินการเสร็จสิ้นภายในสามเดือน นับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณา ให้รับเรื่องไว้ไต่ถาม ในกรณีมีเหตุจำเป็นไม่อาจไต่ถามให้เสร็จภายในกำหนดสามเดือน คณะกรรมการอาจขยายระยะเวลาให้เกินสามเดือนได้ แต่มิให้เกินหกเดือน

ในการพิจารณาไต่ถามของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ ให้คำนึงถึงความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ความรุนแรงของพฤติการณ์ที่ได้กระทำความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน สภาพร่างกายและจิตใจ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดและประ โยชน์สาธารณะ ความสำนึกผิดและการชดใช้เยียวยาความเสียหาย ความรับผิดชอบต่อครอบครัว การยอมรับของ

ชุมชน ความยินยอมของผู้เสียหาย ความจำเป็นตามหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ตลอดจนเหตุผลอื่นประกอบด้วย

หากไม่สามารถไต่ถามได้ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการแจ้งพนักงานสอบสวนทราบเพื่อยกคดีขึ้นมาสอบสวนตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๑๕ เมื่อได้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่ถามครบถ้วนแล้ว ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่รับมอบหมายในเรื่องดังกล่าวแจ้งผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่ถามให้พนักงานสอบสวนทราบ และให้สิทธิในการนำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้วให้รายงาน ก.ต.ช.ทราบ

ในกรณีที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการเห็นว่าไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่ถาม ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อยกคดีขึ้นมาสอบสวนตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๑๖ เมื่อคณะกรรมการเห็นควรให้มีการไต่ถามตามมาตรา ๑๓ แล้ว ให้ถือเป็นเหตุอายุความในการฟ้องร้องสะคุกหยุดลง

หมวด ๔

ข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่ถาม

มาตรา ๑๗ ในการตกลงระงับข้อพิพาทให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการพิจารณาเชี่ยวชาญใช้คำเสียหายต่อผู้เสียหาย โดยให้คำนึงถึงความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี ความรุนแรงของพฤติการณ์ที่ได้กระทำ ระดับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน สภาพร่างกาย และจิตใจ ความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณี และประโยชน์สาธารณะ ความสำนึกผิดและการชดเชยเยียวยา ความเสียหาย ความรับผิดชอบต่อการก่อเหตุ การยอมรับของชุมชน ความจำเป็นตามหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ตลอดจนเหตุผลอื่นประกอบด้วย

คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ โดยความยินยอมของคู่กรณี อาจเพิ่มเงื่อนไขเพิ่มเติมในข้อตกลงอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานตำรวจเป็นครั้งคราว เพื่อบุคคลดังกล่าวจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตามที่เห็นสมควร

(๒) จัดให้ผู้ต้องหากระทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ตามที่คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ และผู้ต้องหาเห็นสมควร

- (๓) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ
- (๔) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพาศใด อันอาจนำไปสู่การกระทำผิดในทำนองเดียวกัน
- (๕) ให้ไปรับการบำบัดรักษาความบกพร่องของร่างกายหรือจิตใจหรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ให้ไปเข้ารับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมหรือพัฒนาพฤติกรรมนิสัย ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่กำหนด
- (๖) ให้แสดงความสำนึกผิดหรือความรับผิดชอบในการกระทำของตน โดยการชดใช้ค่าเสียหายหรือการกระทำอื่นใดตามความเหมาะสม
- (๗) เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูหรือป้องกันมิให้ผู้ต้องหากระทำหรือมีโอกาสรื้อซ้ำความผิดซ้ำอีก
- ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการแจ้งข้อตกลงและเงื่อนไขการไต่ถามให้ผู้เสียหายและผู้ต้องหาทราบ

หมวด ๕

การไต่ถามข้อพิพาทก่อนที่จะมีการกระทำความผิด

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่มิผู้ร้องขอต่อเจ้าพนักงานตำรวจว่ามีข้อพิพาทและมีผู้จะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมข้อมูลและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อดำเนินการไต่ถามข้อพิพาท

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ค.

ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ...

ภาคผนวก ก.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบกับราชพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา

เหตุผล

โดยที่มีคดีอาญาที่ลักษณะของการกระทำเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงที่ผู้ต้องหาอาจกลับตนเป็นคนดีได้ และผู้เสียหายอาจได้รับการชดเชยเยียวยาตามสมควร ซึ่งหากมีการสนับสนุนให้ผู้ต้องหาและผู้เสียหายมีโอกาสไกล่เกลี่ยคดีอาญา เพื่อแสดงความสำนึกในการกระทำและพยายามบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้น อันจะเป็นการนำไปสู่การขอมความและการยุติคดีด้วยความสมานฉันท์และในบางคดีบางลักษณะหากมีการนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสแก้ไขความผิดของตน โดยไม่มีมลทินติดตัวเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา ผู้เสียหายและสังคมมากกว่าการพิจารณาลงโทษ สมควรนำมาตรการชะลอการฟ้องคดีมาใช้แทนการฟ้องคดีอาญาทำให้คดีอาญาดังกล่าวระงับลง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
มาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา
พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา
๒๕ ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา
พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การไต่ถามคดีอาญา” หมายความว่า การจัดให้คู่กรณีในคดีอาญามีโอกาสเจรจาตกลง
เยียวยาความเสียหายเพื่อระงับคดีอาญา

“การชะลอการฟ้อง” หมายความว่า การที่พนักงานอัยการพิจารณาสำนวนการสอบสวนแล้วเห็นควรสั่งฟ้องคดี แต่มีเหตุที่จะไม่ออกคำสั่งฟ้อง โดยอาจกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติหรือเงื่อนไขอื่นให้ผู้ต้องหาปฏิบัติเพื่อระงับคดีอาญา

“ผู้ไถ่เกลี้ย” หมายความว่า ผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นผู้ไถ่เกลี้ยตามพระราชบัญญัตินี้

“คู่กรณี” หมายความว่า ผู้ต้องหาและผู้เสียหายในคดีอาญา แต่ไม่รวมคดีอาญาที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และอัยการสูงสุดรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงและระเบียบนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้บังคับกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนและครอบครัว

มาตรา ๖ มาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา ได้แก่ การไถ่เกลี้ยคดีอาญาและการชะลอการฟ้อง

มาตรา ๗ เมื่อพนักงานสอบสวนได้มีคำสั่งให้ไถ่เกลี้ยคดีอาญาตามมาตรา ๑๔ แล้วให้อายุความในการดำเนินคดีอาญานั้นสะดุดหยุดอยู่และเมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี มีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ให้นับอายุความในการดำเนินคดีต่อจากเวลานั้น

เมื่อพนักงานอัยการได้มีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องตามมาตรา ๔๒ แล้วให้อายุความในการดำเนินคดีอาญานั้นสะดุดหยุดอยู่ และเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไปตามมาตรา ๔๖ และมาตรา ๕๐ ให้นับอายุความในการดำเนินคดีต่อจากเวลาที่อาจฟ้องคดีนั้นได้

มาตรา ๘ เมื่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี มีคำสั่งให้ใช้มาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา มิให้นำบทบัญญัติในเรื่องการฟ้องและการผิดฟ้องตามกฎหมายว่าด้วยการ

จัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวง รวมทั้งการควบคุมและการขังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญามาใช้บังคับ จนกว่าพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณีจะมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป และให้นับระยะเวลาการฟ้อง การคัดฟ้อง การควบคุม และการขัง ตั้งแต่เวลานั้นเป็นต้นไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในชั้นสอบสวน มิให้นำบทบัญญัติในเรื่องระยะเวลาในมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๕ ในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทหากความผิดต่อกฎหมายซึ่งเป็นบทหนักที่สุดสามารถดำเนินมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ได้สำเร็จให้ถือว่าสิทธินำคดีอาญามาฟ้องในความผิดบทอื่นระงับไปด้วย แต่หากความผิดที่สามารถดำเนินมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญาได้สำเร็จเป็นความผิดที่มีโทษเบากว่าหรือเบาที่สุดไม่เป็นเหตุทำให้ความผิดที่มีโทษหนักกว่าหรือหนักที่สุดระงับไป

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้รับฟังพยานหลักฐาน คำรับสารภาพ หรือข้อเท็จจริงอย่างใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการไต่ถามคดีอาญาหรือที่เกิดจากระบวนการสมานฉันท์ในชั้นชะลอการฟ้องเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีทั้งปวง

หมวด ๑

การไต่ถามคดีอาญา

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๑๑ การไต่ถามคดีอาญา อาจทำได้ในคดีความผิดดังต่อไปนี้

(๑) คดีความผิดอันยอมความได้

(๒) คดีความผิดลหุโทษ

(๓) คดีความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี ตามบัญชีท้าย

พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒ คดีที่ไม่อาจไต่ถามได้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคดีความผิดมาตรา ๑๑

(๒) ในกรณีตามมาตรา ๑๑ (๓) ต้องเป็นกรณีที่

(ก) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการไต่ถามหรือการชะลอฟ้อง เว้นแต่เป็นคดีความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือคดีความผิดลหุโทษ หรือพ้นระยะเวลาการไต่ถามหรือการชะลอการฟ้องมาแล้วเกินสามปี และ

(ข) ผู้ต้องหาไม่อยู่ระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกหรือภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษ เว้นแต่คดีความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือคดีความผิดลหุโทษหรือคดีความผิด ซึ่งผู้ต้องหาได้กระทำในขณะที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี

มาตรา ๑๓ คดีที่อาจไต่ถามได้ตามมาตรา ๑๒ หากพนักงานสอบสวนเห็นว่าพฤติการณ์ของการกระทำไม่ร้ายแรงและไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมโดยรวม ให้พนักงานสอบสวนแจ้งคู่กรณีทราบในโอกาสแรกว่ามีสิทธิยื่นคำร้องขอไต่ถามคดีอาญา

มาตรา ๑๔ หากคู่กรณีทั้งสองฝ่ายสมัครใจและประสงค์จะเข้าร่วมการไต่ถามคดีอาญา ให้คู่กรณียื่นคำร้องขอไต่ถามคดีอาญาต่อพนักงานสอบสวน และให้พนักงานสอบสวนมีคำสั่งให้ไต่ถามคดีอาญา

การยื่นคำร้องขอไต่ถามคดีอาญา และระยะเวลาการสั่งคำร้องของพนักงานสอบสวนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายหลายคน ผู้เสียหายทุกคนต้องเข้าร่วมการไต่ถามคดีอาญาโดยสมัครใจ

มาตรา ๑๖ ให้ผู้มีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจจัดการแทนผู้เสียหายในการไต่ถามคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๒

ผู้ไถ่เกลี้ย

มาตรา ๑๗ บุคคลที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นผู้ไถ่เกลี้ยจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) เป็นผู้มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี

(๒) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ

(๓) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกภาพ มีความประพฤติ และทัศนคติที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ผู้ไถ่เกลี้ย

(๔) เป็นผู้ซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรไถ่เกลี้ยหรือหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่าซึ่งกระทรวงยุติธรรมกำหนดหรือรับรอง

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๒) เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งออกจากราชการไว้ก่อน

(๔) เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ

(๕) เป็นผู้ต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๗) เป็นโรคติดต่อร้ายแรงหรือมีจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นผู้ไถ่เกลี้ย

การยื่นคำขอ การรับขึ้นทะเบียน การตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม และการลบชื่อออกจากทะเบียนผู้ไถ่เกลี้ย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๘ เมื่อมีคำสั่งให้ไต่ถามคดีอาญาแล้ว ให้พนักงานสอบสวนจัดให้มีการประชุมระหว่างคู่กรณีเพื่อแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่พนักงานสอบสวนมีคำสั่งให้ไต่ถามคดีอาญา ถ้าคู่กรณีไม่อาจตกลงหรือเลือกผู้ไต่ถามคดีได้ ให้พนักงานสอบสวนแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีและแจ้งให้คู่กรณีทราบ

การเลือกและการแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ผู้ไต่ถามคดีที่ได้รับการแต่งตั้งได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๙ ผู้ไต่ถามคดีอาจถูกคู่กรณีตั้งร้องเรียกได้ หากมีกรณีดังกล่าวให้ผู้ไต่ถามคดีพ้นจากหน้าที่ ทั้งนี้ คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิตั้งร้องเรียกได้เพียงครั้งเดียว

ในกรณีคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหลายคนตั้งร้องเรียกตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคู่กรณีทุกคนของฝ่ายนั้น

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่ผู้ไต่ถามคดีตาย ถอนตัว ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือพ้นจากหน้าที่ตามมาตรา ๑๙ ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามมาตรา ๑๘ เพื่อแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีใหม่

มาตรา ๒๑ ในการไต่ถามคดีอาญาให้ผู้ไต่ถามคดีเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ส่วนที่ ๓

กระบวนการไต่ถามคดีอาญา

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานสอบสวนกำหนดนัดไต่ถามคดีอาญาภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พนักงานสอบสวนแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีและแจ้งให้คู่กรณีทราบ

มาตรา ๒๓ ก่อนเริ่มต้นการไต่ถามคดีอาญา ผู้ไต่ถามคดีจะต้องอธิบายให้คู่กรณีทราบถึงพฤติการณ์ต่าง ๆ ที่ความผิดนั้นได้กระทำลงตามคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ข้อเท็จจริงอื่นที่

เกี่ยวข้องกับคดี กระบวนการและผลทางกฎหมายในการไต่ถามคดีอาญา และสิทธิในการยุติการไต่ถามคดีอาญา

มาตรา ๒๔ คู่กรณีต้องเข้าร่วมการไต่ถามคดีอาญาคด้วยตนเองและมีสิทธิให้ผู้ซึ่งตนไว้วางใจไม่เกินสองคนเข้าฟังการไต่ถามคดีอาญาได้

ถ้าคู่กรณีซึ่งเป็นผู้ต้องหาเป็นผู้เยาว์ ให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเข้าร่วมการไต่ถามคดีอาญาคด้วย

การไต่ถามคดีอาญาให้กระทำการลับ

มาตรา ๒๕ ในการไต่ถามคดีอาญา หากมีความจำเป็นต้องใช้ล่าม ให้พนักงานสอบสวนจัดหาล่ามให้

ให้ล่ามที่พนักงานสอบสวนจัดหาให้ตามวรรคหนึ่งได้รับเงินรางวัลและค่าใช้จ่ายตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด โดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๖ ผู้ไต่ถามคดีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและเป็นกลาง และต้องช่วยเหลือสนับสนุนคู่กรณีในการเจรจา เพื่อระงับคดีด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๒๗ การไต่ถามคดีอาญาให้กระทำให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่กำหนดนัดไต่ถามคดีอาญาครั้งแรก เว้นแต่มีเหตุจำเป็นหรือเป็นกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อว่าคู่กรณีจะสามารถตกลงกันได้ ผู้ไต่ถามคดีอาจดำเนินการต่อไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน โดยให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้

ในกรณีที่มีการตั้งรังเกียจผู้ไต่ถามคดีตามมาตรา ๑๕ หรือกรณีที่ผู้ไต่ถามคดีตาย ถอนตัวหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ตามมาตรา ๒๐ ระยะเวลาตามวรรคหนึ่งให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่กำหนดนัดไต่ถามคดีอาญาครั้งแรกหักจากการแต่งตั้งผู้ไต่ถามคดีใหม่

มาตรา ๒๘ ในการไต่ถามคดีอาญา คู่กรณีมีสิทธิในการเจรจาเพื่อหาข้อตกลงร่วมกันได้ โดยอิสระ ทั้งนี้ ข้อตกลงนั้นจะต้องไม่เป็นการขัดต่อกฎหมายหรือเป็นการพันวิสัย หรือเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในกรณีผู้เสียหายเป็นผู้เยาว์ ข้อตกลงตามวรรคหนึ่งต้องไม่ขัด หรือฝืนความประสงค์ของผู้เยาว์ด้วย

มาตรา ๒๕ เมื่อคู่กรณีได้มีข้อตกลงเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้ไกล่เกลี่ยบันทึกลงหรือจัดให้มีการบันทึกลงนั้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษร และให้คู่กรณีและผู้ไกล่เกลี่ยลงลายมือชื่อไว้ บันทึกลงตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของคู่กรณี

(๒) พฤติการณ์ที่มีการกล่าวหา

(๓) ฐานความผิดและอัตราโทษตามกฎหมายที่มีการกล่าวหา

(๔) ความสมัครใจเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยคดีอาญา

(๕) สารของข้อตกลงอันเป็นผลของการไกล่เกลี่ยคดีอาญา เช่น การชดใช้เยียวยา ความเสียหาย หรือเงื่อนไขใด ๆ ที่คู่กรณีต้องปฏิบัติหรืองดเว้นปฏิบัติการอื่นใด และระยะเวลาดำเนินการ หรือข้อตกลงไม่ติดใจหรือจะรับการชดใช้เยียวยาความเสียหาย เป็นต้น

มาตรา ๓๐ เมื่อการไกล่เกลี่ยคดีอาญาแล้วเสร็จ ให้ผู้ไกล่เกลี่ยส่งบันทึกลงไปยังพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนส่งบันทึกลงดังกล่าว พร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาต่อไป

มาตรา ๓๑ เมื่อได้รับบันทึกลงจากพนักงานสอบสวนแล้ว หากพนักงานอัยการเห็นว่า การไกล่เกลี่ยคดีอาญาเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งเห็นชอบและส่งบันทึกลงพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อให้คู่กรณีปฏิบัติตามบันทึกลงต่อไป

หากพนักงานอัยการเห็นว่าควรแก้ไขบันทึกลงให้ชอบด้วยกฎหมายและไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งให้แก้ไขและส่งบันทึกลงพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวน กลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการจัดให้มีการแก้ไขบันทึกลงนั้นตามคำสั่งของพนักงานอัยการ

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นว่าการไต่ถามคดีอาญานั้นไม่เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือคู่กรณีไม่แก้ไขตามคำสั่งของพนักงานอัยการตามวรรคสอง ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่เห็นชอบ และส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป

ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบันทึกข้อตกลงหรือได้รับบันทึกข้อตกลงที่แก้ไขแล้ว

ส่วนที่ ๔

การยุติการไต่ถามคดีอาญา

มาตรา ๓๒ คู่กรณีคนใดคนหนึ่งอาจขอลอนตัวจากการไต่ถามคดีอาญาในเวลาใดก็ได้
ในกรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหลายคน การขอลอนตัวจากการไต่ถามคดีอาญาของคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ข่อมไม่กระทบกระเทือนการไต่ถามคดีอาญาของคู่กรณีที่เหลืออยู่ทั้งสองฝ่าย

มาตรา ๓๓ ผู้ไต่ถามอาจยุติการไต่ถามคดีอาญา เมื่อปรากฏข้อเท็จจริง

- (๑) คู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือทั้งสองฝ่ายไม่เข้าร่วมการไต่ถามคดีอาญา โดยไม่แจ้งหรือโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือมีพฤติการณ์ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการไต่ถามคดีอาญา
- (๒) มีเหตุอันควรสงสัยว่าความตกลงนั้นมิได้เป็นไปด้วยความสมัครใจ
- (๓) การไต่ถามคดีอาญาไม่อาจบรรลุผลได้โดยแน่แท้
- (๔) เห็นได้ชัดว่าการดำเนินการไต่ถามคดีอาญาต่อไปจะเป็นการขัดต่อผลประโยชน์ของคู่กรณีที่เป็นผู้เยาว์
- (๕) คู่กรณีไม่สามารถเจรจาเพื่อตกลงแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง หรือไม่อาจเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ไต่ถามรายงานให้พนักงานสอบสวนทราบถึงการยุติการไต่ถามคดีอาญาตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้รับรายงานการยุติการไต่ถามคดีอาญา ให้พนักงานสอบสวนมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๓๕ ในคดีความผิดอันยอมความได้ หากปรากฏแก่ผู้ไต่ถามคดีว่าผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้อง ยอมความกัน โดยถูกต้องตามกฎหมาย หรือมีเหตุอื่นอันทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับ ให้ผู้ไต่ถามคดียุติการไต่ถามคดีอาญา และรายงานให้พนักงานสอบสวน ทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่มีผู้กระทำความผิดหลายคน หากสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปเฉพาะผู้กระทำความผิดบางคน ให้ผู้ไต่ถามคดีดำเนินการไต่ถามคดีอาญาต่อไปสำหรับผู้กระทำความผิดที่เหลืออยู่

ส่วนที่ ๕

ผลของการไต่ถามคดีอาญา

มาตรา ๓๖ เมื่อพนักงานสอบสวนมีคำสั่งให้ทำการไต่ถามคดีอาญา ผู้เสียหายจะฟ้องคดีมิได้จนกว่าพนักงานสอบสวนจะมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ถ้าผู้เสียหายฟ้องคดีอยู่ก่อนแล้วให้ศาลรื้อการพิจารณาคดีนั้นไว้

มาตรา ๓๗ เมื่อได้มีการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงไต่ถามคดีอาญาแล้ว ให้คู่กรณีแจ้งพนักงานสอบสวนทราบ เพื่อให้พนักงานสอบสวนพิจารณาทำบันทึกการปฏิบัติตามข้อตกลง ส่งให้พนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวน เพื่อพิจารณาสั่งยุติคดี

ในกรณีที่ปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงไม่ครบถ้วน ให้คู่กรณีแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ เพื่อพิจารณาสั่งดำเนินคดีต่อไป เว้นแต่ผู้เสียหายพอใจในการปฏิบัติตามข้อตกลงบางส่วนที่ได้กระทำไปแล้ว ให้คู่กรณีแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๘ ถ้าความปรากฏแก่พนักงานสอบสวนว่าผู้ต้องหามีใจไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยไม่มีเหตุอันควร ให้พนักงานสอบสวนมีคำสั่งดำเนินคดีต่อไป ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะ

ฟ้องคดีด้วยตนเอง ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีอยู่ก่อนแล้วตามมาตรา ๓๖ ให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อศาลภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พนักงานสอบสวนมีคำสั่งดำเนินคดีต่อไปเพื่อหยิบยกคดีขึ้นพิจารณาต่อไป

มาตรา ๓๕ เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งยุติคดี สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับในกรณีที่ผู้เสียหายหลายคน หากผู้เสียหายคนหนึ่งคนใดไม่สามารถทำข้อตกลงกับผู้ต้องหาได้ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของผู้เสียหายดังกล่าวย่อมไม่ระงับ

มาตรา ๔๐ การไต่ถามสืบคดีอาญา ไม่ตัดอำนาจของพนักงานสอบสวนที่จะทำการสอบสวนต่อไป

ส่วนที่ ๒

การชะลอการฟ้อง

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔๑ ความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียว ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินห้าปี หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท อาจชะลอการฟ้องได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการชะลอการฟ้อง เว้นแต่เคยได้รับการชะลอการฟ้องในคดีความผิดที่กระทำโดยประมาท ความผิดอันยอมความได้ หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นระยะเวลาการชะลอการฟ้องมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันที่พนักงานอัยการมีคำสั่งยุติการดำเนินคดีตามมาตรา ๕๑

(๒) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับโทษจำคุก เว้นแต่เป็นคดีความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นระยะเวลาที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วเกินห้าปี

(๓) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษมาก่อน เว้นแต่เป็นคดีความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือพ้นระยะเวลาการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษมาแล้วเกินห้าปี

(๔) ในคดีที่ผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีอาญา ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เสียหายให้ชะลอการฟ้องด้วย

(๕) ผู้ต้องหายินยอมให้ชะลอการฟ้อง

มาตรา ๔๒ เมื่อพนักงานอัยการ ได้รับความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนและเห็นควรสั่งฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว แต่เป็นกรณีที่อาจมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องได้ตามมาตรา ๔๑ พนักงานอัยการมีอำนาจดำเนินการตามความเห็นสมควรดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานคุมประพฤติทำการสืบเสาะประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ ฐานะ สิ่งแวดล้อมของผู้ต้องหา พฤติการณ์แห่งคดี การบรรเทาผลร้ายแห่งคดี การรู้สำนึกในความผิดและการชดใช้เยียวยาความเสียหาย ความยินยอมของผู้เสียหาย และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการต้องหาคดีอาญาหรือถูกดำเนินคดีอาญาในความผิดอื่น พร้อมทั้งทำความเข้าใจในการชะลอการฟ้อง เสนอต่อพนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) จัดให้มีกระบวนการเพื่อให้เกิดความสมานฉันท์ ซึ่งรวมถึงการให้ผู้ต้องหาชดใช้ความเสียหายแก่ผู้เสียหาย การขอโทษผู้เสียหายหรือการกระทำอื่นที่เหมาะสม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์

(๓) มีคำสั่งให้ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลใดมาให้อภัยคำ หรือส่งหรือจัดการส่งเอกสาร หรือหลักฐานใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) เชิญผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ความเหมาะสมแก่รูปคดี หรือบุคคล ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือชุมชนมาหารือร่วมกันในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ได้กำหนดไว้

หากพนักงานอัยการพิจารณาแล้วเห็นว่าการชะลอการฟ้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และสังคม ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้อง และส่งคำสั่งดังกล่าวไปยังอัยการสูงสุดโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เห็นว่าไม่ควรชะลอการฟ้อง ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ชะลอการฟ้องและดำเนินคดีต่อไป และให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังผู้ต้องหา และผู้เสียหายทราบภายในเจ็ดวัน คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด

ส่วนที่ ๒

คำสั่งชะลอการฟ้อง

มาตรา ๔๓ ในการสั่งให้ชะลอการฟ้อง พนักงานอัยการอาจกำหนดให้ผู้ต้องหาอยู่ภายใต้เงื่อนไขและระยะเวลาการคุมประพฤติของพนักงานคุมประพฤติตามที่เห็นสมควรดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติหรืออาสาสมัครคุมประพฤติเป็นครั้งคราว เพื่อบุคคลดังกล่าวจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควร
  - (๒) จัดให้กระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและผู้ต้องหาเห็นสมควร
  - (๓) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ
  - (๔) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือ การประพฤติใด อันอาจนำไปสู่การกระทำผิดในทำนองเดียวกันอีก
  - (๕) ให้ไปรับการบำบัดรักษาความบกพร่องของร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น
  - (๖) ให้ไปรับการอบรมในหลักสูตรที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมหรือ พัฒนาพฤติกรรมนิสัย ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่กำหนด
  - (๗) ให้แสดงความสำนึกผิดหรือความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง โดยการชดใช้ค่าเสียหายหรือการกระทำอื่นใดตามความเหมาะสม
  - (๘) เงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูหรือป้องกันมิให้ผู้ต้องหากระทำหรือมีโอกาสกระทำความผิดในทำนองเดียวกันขึ้นอีก
- การคุมความประพฤติตามวรรคหนึ่ง ต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามปี แต่ต้องไม่เกินกำหนดอายุความสำหรับความผิดนั้น

ถ้าภายหลังปรากฏแก่พนักงานอัยการเอง หรือปรากฏจากรายงานพนักงานคุมประพฤติว่า ข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เกี่ยวแก่การกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤตินั้นได้เปลี่ยนแปลงไป เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรอาจแก้ไขเพิ่มเติมหรือเพิกถอนข้อหนึ่งข้อใด หรือทุกข้อก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขอื่นเพิ่มเติมได้

มาตรา ๔๔ เมื่ออัยการสูงสุดได้รับคำสั่งให้ชะลอการฟ้องจากพนักงานอัยการแล้ว เห็นว่า คำสั่งชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการเป็นไปตามมาตรา ๔๑ และการชะลอการฟ้องเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา ผู้เสียหาย และสังคม ให้อัยการสูงสุดมีคำสั่งเห็นชอบและแจ้งให้พนักงานอัยการทราบโดยไม่ชักช้า

เมื่อพนักงานอัยการได้รับแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้มีหนังสือแจ้งคำสั่งชะลอการฟ้องและเงื่อนไขการควบคุมความประพฤติไปยังผู้ต้องหาและผู้เสียหายภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในคำสั่งชะลอการฟ้อง ตามมาตรา ๔๓ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องหา ให้อัยการสูงสุดมีคำสั่งให้พนักงานอัยการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวและมีหนังสือแจ้งคำสั่งที่แก้ไขแล้ว ไปยังผู้ต้องหาและผู้เสียหายทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่งให้คำสั่งนั้นเป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่า การชะลอการฟ้องไม่เป็นไปตามมาตรา ๔๑ หรือ การชะลอการฟ้องนั้นไม่เป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือสังคม ให้อัยการสูงสุดมีคำสั่งไม่เห็นชอบและส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานอัยการเพื่อให้มีคำสั่งไม่ชะลอการฟ้องและดำเนินคดีต่อไป ให้คำสั่งไม่ชะลอการฟ้องนั้นเป็นที่สิ้นสุด และให้พนักงานอัยการมีหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังผู้ต้องหาและผู้เสียหายทราบภายในเจ็ดวัน

มาตรา ๔๗ การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้ โดยเฉพาะให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติ

ส่วนที่ ๓

ผลของคำสั่งชะลอการฟ้อง

มาตรา ๔๘ เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องแล้ว ถ้าผู้ต้องหาถูกขังอยู่โดยคำสั่งศาลให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหา แต่ถ้าผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีสัญญาประกัน ให้สัญญาประกันสิ้นสุดลง

มาตรา ๔๙ ภายหลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งให้ชะลอการฟ้องแล้ว ผู้เสียหายจะฟ้องคดีมิได้ จนกว่าพนักงานอัยการจะมีคำสั่งให้ดำเนินคดีต่อไป ตามมาตรา ๕๐ ถ้าผู้เสียหายนั้นฟ้องคดีอยู่ก่อนแล้ว ให้ศาลรอการพิจารณาคดีนั้นไว้

ในคดีที่มีผู้เสียหายหลายคน และมีผู้เสียหายบางคนไม่ปรากฏตัวในขณะที่พนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้อง หากต่อมาผู้เสียหายปรากฏตัวขึ้นภายในสามปีนับแต่พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้อง และไม่ยินยอมให้ชะลอการฟ้อง ผู้เสียหายนั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้ ในกรณีเช่นว่านี้ไม่ให้นำมาตรา ๘ วรรคสอง มาใช้บังคับ

ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่ผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องคดี ให้ศาลนำเหตุที่มีการชะลอการฟ้องและพฤติการณ์ของจำเลยในระหว่างที่มีการชะลอการฟ้องมาพิจารณาประกอบด้วยและศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดหรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

มาตรา ๕๐ ถ้าความปรากฏแก่พนักงานอัยการว่าผู้ต้องหาจงใจไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติหรือเงื่อนไขอื่นที่พนักงานอัยการกำหนด หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติ หรือเงื่อนไขอื่นที่พนักงานอัยการกำหนดเปลี่ยนแปลงไป ให้พนักงานอัยการเรียกผู้ต้องหามาชี้แจง หากผู้ต้องหาไม่มาชี้แจงหรือพนักงานอัยการเห็นว่าผู้ต้องหาจงใจไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือพฤติการณ์ที่เกี่ยวกับการคุมความประพฤติหรือเงื่อนไขอื่นที่พนักงานอัยการกำหนดเปลี่ยนแปลงไปจนไม่อาจแก้ไขอันเกิดจากความผิดของผู้ต้องหา ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งดำเนินคดีต่อไป และแจ้งคำสั่งให้ผู้ต้องหาและผู้เสียหายทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิคำสั่ง ทั้งนี้ สิทธิฟ้องคดีของผู้เสียหายให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ต้องหาทราบคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้ต้องหาเห็นว่าคำสั่งของพนักงานอัยการ ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ผู้ต้องหาอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่ออัยการสูงสุดให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งของพนักงานอัยการได้ คำวินิจฉัยของอัยการสูงสุดให้เป็นที่สุด

การดำเนินคดีของพนักงานอัยการหรือของผู้เสียหายตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้อีกต่อเมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคสอง หากมีการคัดค้านต่ออัยการสูงสุด การดำเนินคดีดังกล่าวจะกระทำได้อีกต่อเมื่ออัยการสูงสุดมีคำวินิจฉัยเห็นด้วยกับคำสั่งของพนักงานอัยการ

มาตรา ๕๑ เมื่อผู้ต้องหาได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมความประพฤติหรือเงื่อนไขอื่นที่พนักงานอัยการกำหนดครบถ้วนแล้ว หรือมีเหตุขัดข้องจนไม่อาจปฏิบัติตามเงื่อนไขได้อันมิใช่เกิดจากความผิดของผู้ต้องหา ให้พนักงานอัยการมีคำสั่งยุติการดำเนินคดีและแจ้งคำสั่งให้ผู้เสียหายทราบ

มาตรา ๕๒ เมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งยุติการดำเนินคดี สิทธินำคดีอาญามาฟ้องเป็นอันระงับ

มาตรา ๕๓ ความในมาตรา ๕๒ ไม่ให้นำมาใช้บังคับในกรณี ที่ผู้เสียหายเห็นว่าคำสั่งชะลอการฟ้องของพนักงานอัยการเกิดจากการกระทำโดยฉ้อฉล และผู้เสียหายยื่นคำฟ้องในคดีอาญาพร้อมแสดงเหตุแห่งการฉ้อฉลนั้นต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้เสียหายทราบคำสั่งยุติการดำเนินคดี

เมื่อศาลได้รับคำฟ้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลได้สวนว่าคำสั่งชะลอการฟ้อง เกิดจากการฉ้อฉลหรือไม่ หากคำสั่งนั้นมีได้เกิดจากการฉ้อฉลให้ศาลพิพากษายกฟ้อง คำพิพากษาของศาลให้ถึงที่สุด หากคำสั่งชะลอการฟ้องเกิดจากการฉ้อฉลให้ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีต่อไป

ส่วนที่ ๓

มาตรการแทนการฟ้องคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร

มาตรา ๕๔ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหารที่อาจใกล้เคียงได้ตามมาตรา ๑๑ และที่อาจชะลอการฟ้องได้ตามมาตรา ๔๑ให้นำบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๔๗ ไปใช้บังคับโดยอนุโลม และให้นำบรรดากฎหมายกระทรวง และระเบียบที่ออกตามบทบัญญัติดังกล่าวไปใช้บังคับเท่าที่พอจะใช้บังคับได้

การคุมความประพฤติผู้ต้องหาตามหมวด ๒ ที่นำไปใช้บังคับกับคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหารโดยอนุโลมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงกลาโหมกำหนด

มาตรา ๕๕ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร ให้อำนาจของอัยการสูงสุดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้เป็นอำนาจของเจ้ากรมพระธรรมนูญ

ส่วนที่ ๒

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๖ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ บรรดาคดีที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี อาจนำมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญาตามพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับบรรดาคดีดังกล่าวได้

มาตรา ๕๗ ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับพนักงานสอบสวนอาจแต่งตั้งผู้ประνομข้อพิพาทของศาลยุติธรรมเป็นผู้ไต่ถามคดีตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ผู้สนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

รายการท้ายพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. ....

๑. ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนี้

- (๑) ความผิดฐาน ปลอมแปลงเอกสาร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๔
- (๒) ความผิดฐาน ทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอม ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๕/๑
- (๓) ความผิดฐาน ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖๕/๕
- (๔) ความผิดฐาน ขायของโดยหลอกลวง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๑
- (๕) ความผิดฐาน ปลอมเครื่องหมายการค้า ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๑(๖)

- (๖) ความผิดฐาน เลียนเครื่องหมายการค้า ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗๔
  - (๗) ความผิดฐาน เข้าร่วมในการหลอมนต่อผู้และมีผู้ถึงแก่ความตายจากการหลอมนต่อผู้นั้น ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๔
  - (๘) ความผิดฐาน ทำร้ายร่างกาย ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๕
  - (๙) ความผิดฐาน ทำร้ายร่างกายโดยมีเหตุฉกรรจ์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๖
  - (๑๐) ความผิดฐาน เข้าร่วมในการหลอมนต่อผู้และมีผู้ได้รับอันตรายสาหัสจากการหลอมนต่อผู้นั้น ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘
  - (๑๑) ความผิดฐาน ประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๐
  - (๑๒) ความผิดฐาน หน่วงเหนี่ยวหรือกักขังบุคคลและให้บุคคลทำการใดแก่ผู้กระทำหรือบุคคลอื่น ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๑๐ ทวิ
  - (๑๓) ความผิดฐาน ลักทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔
  - (๑๔) ความผิดฐาน ลักทรัพย์โดยมีเหตุฉกรรจ์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสี่
  - (๑๕) ความผิดฐาน วิ่งราวทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๖ วรรคหนึ่ง
  - (๑๖) ความผิดฐาน รับของโจร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๕๗ วรรคหนึ่ง
  - (๑๗) ความผิดฐาน บุกรุกโดยการใช้กำลังประทุษร้ายหรืออุ้มนใจว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายในเวลากลางคืน ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖๕ (๑) หรือ (๓)
๒. ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้าตามที่ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๘ และ

ภาคผนวก ง.

ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ....

เลขรับ ๕๐/๒๕๕๑ วันที่ ๑๔ พ.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ....

๒. บันทึกหลักการและเหตุผล

๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึก
หลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติมาเพื่อได้โปรดนำเสนอ
สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภา
พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล ผู้เสนอ

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) มานะ โลหะวณิชย์ ผู้เสนอ

(นายมานะ โลหะวณิชย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เปล่งมณี เร่งสมบุญรณัฐ ผู้เสนอ

(นางเปล่งมณี เร่งสมบุญรณัฐ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นวัช เตาะเจริญสุข ผู้เสนอ

(นายนวัช เตาะเจริญสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ชมพู่ จันทาทอง ผู้เสนอ

(นางชมพู่ จันทาทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) ปารีชาติ ชาลีเคลือ ผู้เสนอ
(นางสาวปารีชาติ ชาลีเคลือ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุรสิทธิ์ เจียมวิจักขณ์ ผู้เสนอ
(นายสุรสิทธิ์ เจียมวิจักขณ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) กฤษดาภรณ์ เสียมภักดี ผู้เสนอ
(นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุธิษัย จรุงเนตร ผู้เสนอ
(นายสุทธิชัย จรุงเนตร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤาชัย ผู้เสนอ
(นายทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤาชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ผู้เสนอ
(นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พลตรี ศรชัย มนตรีวัต ผู้เสนอ
(ศรชัย มนตรีวัต)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ก่อเกียรติ สิริยะเสถียร ผู้เสนอ
(นายก่อเกียรติ สิริยะเสถียร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรศักดิ์ เจริญประเสริฐ ผู้เสนอ
(นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นฤมล ธารดำรงค์ ผู้เสนอ
(นางนฤมล ธารดำรงค์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ชูการ์โน มะทา ผู้เสนอ
(นายชูการ์โน มะทา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สตาพร มณีรัตน์ ผู้เสนอ
(นายสตาพร มณีรัตน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ทองดี มนิสสาร ผู้เสนอ
(นายทองดี มนิสสาร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เชิดชัย วิเชียรวรรณ ผู้เสนอ
(นายเชิดชัย วิเชียรวรรณ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ลินดา เชิดชัย ผู้เสนอ
(นางลินดา เชิดชัย)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุขาย ศรีสุรพล ผู้เสนอ
(นายสุขาย ศรีสุรพล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ดวงแข อรรณนพพร ผู้เสนอ
(นางดวงแข อรรณนพพร)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สุนทรี ชัยวิรัตน์นะ ผู้เสนอ

(นางสาวสุนทรี ชัยวิรัตน์นะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อนุสรฯ ย้งตรง ผู้เสนอ

(นางอนุสรฯ ย้งตรง)

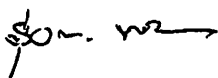
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พัฒนฯ สังข์ทรัพย์ ผู้เสนอ

(นางพัฒนา สังข์ทรัพย์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิไชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

จิราภา พิมพ์

กิติ ทาน

นงนิจ ตรีจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการชะลอการฟ้อง

เหตุผล

โดยที่ในปัจจุบันมีคดีอาญาที่ลักษณะของการกระทำความผิดเป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว หรือเป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรง ทั้งผู้กระทำความผิดได้รู้สึกสำนึกถึงผลแห่งการกระทำนั้นแล้ว และได้มีการชดใช้เยียวยาเพื่อบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดแก่ผู้เสียหายจนเป็นที่พอใจและไม่ต้องการที่จะดำเนินคดีต่อไป ทำให้ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องนำคดีขึ้นสู่ศาลอีก จึงสมควรให้มีมาตรการชะลอการฟ้องและนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้ประกอบกัน อันจะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายได้มีการให้อภัยต่อกัน ทั้งผู้กระทำความผิดจะได้ไม่มีมลทินติดตัว อันเป็นการดำเนินการตามแนวคิดกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ที่จะสร้างความสงบสุขแก่สังคมส่วนรวมต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง

พ.ศ. ....

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการชะลอการฟ้อง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการคุมความประพฤติตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุมประพฤติ

“ศาล” หมายความว่า ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหายุ่งในระหว่างระยะเวลาการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ ถูกจำคุก กักขัง กักกัน หรือควบคุมตัวเพื่อการฝึกอบรมตามกฎหมายอื่น

(๒) ความผิดที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

(๓) ความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย

(๔) ความคิดที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย

(๕) ความคิดที่เปรียบเทียบได้ตามกฎหมาย

มาตรา ๕ คดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารและมีเหตุที่อาจใช้วิธีชะลอการฟ้องได้ให้นำพระราชบัญญัตินี้ไปใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ความคิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความคิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี โดยความคิดที่มีอัตราโทษจำคุกดังกล่าวหากมีโทษปรับด้วย โทษปรับนั้นต้องไม่เกินหนึ่งแสนบาท พนักงานอัยการอาจพิจารณาให้มีการใช้วิธีชะลอการฟ้องได้ เมื่อมีเหตุดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการชะลอการฟ้อง กักขัง กักกัน หรือได้รับโทษจำคุกหรือรอกการลงโทษหรือรอกการกำหนดโทษมาก่อน

(๒) ผู้ต้องหารับสารภาพและร้องขอให้มีการชะลอการฟ้องก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องคดีต่อศาล และ

(๓) ผู้เสียหายทุกคนยินยอมให้มีการชะลอการฟ้อง เว้นแต่ผู้เสียหายบางคนไม่ปรากฏตัวในขณะที่มีการชะลอการฟ้องและผู้เสียหายที่ปรากฏตัวยินยอมให้มีการชะลอการฟ้อง

มาตรา ๗ เมื่อพนักงานอัยการได้รับความเห็นพร้อมสำนวนการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจากพนักงานสอบสวนแล้ว หากเห็นควรสั่งฟ้องให้ออกคำสั่งฟ้อง เว้นแต่คดีที่พนักงานอัยการเห็นว่ามิมีเหตุที่อาจจะใช้มาตรการชะลอการฟ้องได้ตามมาตรา ๖ ให้พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของผู้ต้องหาเกี่ยวกับอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิตใจ นิสัย อาชีพ ฐานะ สภาพแวดล้อมของผู้ต้องหา พฤติกรรมแห่งคดี การบรรเทาผลร้ายแห่งคดี การรู้สึกนึกในความผิดและการชดใช้เยียวยา ความเสียหาย ความรับผิดชอบต่อครอบครัว การยอมรับของชุมชน ความยินยอมของผู้เสียหาย ความจำเป็นตามหลักอาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา ตลอดจนเหตุอื่นที่ควรหรือไม่ควรให้มีการชะลอการฟ้อง ทั้งนี้ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็น พนักงานอัยการอาจขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

มาตรา ๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งพยานหลักฐานใดมาประกอบการพิจารณา หรือสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมหรือสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๙ เมื่อพนักงานอัยการพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ได้ดำเนินการสืบเสาะตามมาตรา ๘ และมาตรา ๘ เพียงพอแก่การพิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เห็นควรชะลอการฟ้อง ให้ยื่นคำร้องพร้อมกับสำนวนและความเห็นในการกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติต่อศาลเพื่อพิจารณาต่อไป

(๒) กรณีที่เห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล

ในการพิจารณาคำร้องขอให้ชะลอการฟ้อง ให้ศาลมีอำนาจเรียกพนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน พนักงานคุมประพฤติ หรือออกหมายเรียกผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้

มาตรา ๑๐ เมื่อศาลได้พิจารณาคำร้องขอชะลอการฟ้องตามมาตรา ๙ (๑) แล้ว ให้ศาลมีอำนาจสั่งอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ศาลเห็นควรชะลอการฟ้องตามความเห็นของพนักงานอัยการ ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตเพื่อให้พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องต่อไป โดยศาลอาจแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติได้ตามที่เห็นสมควร

(๒) กรณีที่ศาลเห็นควรฟ้องคดี ให้ศาลยกคำร้องพร้อมส่งสำนวนคืนให้พนักงานอัยการเพื่อออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล

คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ชะลอการฟ้องตามมาตรา ๑๐ (๑) ให้พนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้องโดยกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติตามที่ศาลมีคำสั่งและแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ

การกำหนดระยะเวลาคุมความประพฤติตามวรรคหนึ่งต้องมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินสามปีและไม่เกินกำหนดอายุความสำหรับความผิดนั้น

ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติ ให้ผู้เสียหายและผู้ต้องหาทราบด้วย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้องแล้ว ถ้าผู้ต้องหาถูกขังอยู่โดยคำสั่งศาล ให้พนักงานอัยการยื่นคำร้องขอให้ปล่อยผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีสัญญาประกัน ให้สัญญาประกันสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๓ เมื่อพนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้องแล้ว ผู้เสียหายทุกคนที่ยินยอมให้ชะลอการฟ้องตามมาตรา ๖ (๓) จะฟ้องคดีมิได้ ถ้าผู้เสียหายนั้นฟ้องคดีอยู่ก่อนแล้วให้ศาลสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสีย

ในคดีที่มีผู้เสียหายหลายคน และมีผู้เสียหายบางคนไม่ปรากฏตัวในขณะที่พนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้อง หากต่อมาผู้เสียหายนั้นปรากฏตัวขึ้นและไม่ยินยอมในการชะลอการฟ้องให้ผู้เสียหายนั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลได้

ในการพิจารณาพิพากษาคดีที่ผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องตามวรรคสอง ให้ศาลนำเหตุที่มีการชะลอการฟ้องและพฤติการณ์ของจำเลยในระหว่างที่มีการชะลอการฟ้องมาพิจารณาประกอบด้วย ในการนี้ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้หรือจะไม่ลงโทษเลยก็ได้

มาตรา ๑๔ เจื่อนใจเพื่อคุ้มครองความประพฤติตามมาตรา ๘ (๑) หรือมาตรา ๑๐ (๑) อาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติเป็นครั้งคราว เพื่อให้พนักงานคุมประพฤติสอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือ หรือตักเตือนตามที่เห็นสมควร

(๒) จัดให้ผู้ต้องหาคณะทำกิจกรรมบริการสังคมหรือสาธารณประโยชน์ ตามที่พนักงานคุมประพฤติและผู้ต้องหาเห็นสมควร

(๓) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(๔) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติใดอันอาจนำไปสู่การกระทำผิดในทำนองเดียวกันอีก

(๕) ให้ไปรับการบำบัดรักษาความบกพร่องของร่างกายหรือจิตใจหรือความเจ็บป่วยอย่างอื่นหรือให้ไปรับการอบรมในหลักสูตรเกี่ยวกับการปรับปรุงพฤติกรรมหรือพัฒนาพฤติกรรมและนิสัย ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่กำหนด

(๖) ให้แสดงความสำนึกผิดหรือความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองโดยการชดใช้ค่าเสียหายหรือการกระทำอื่นใดตามความเหมาะสม

(๗) เจื่อนใจอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูหรือป้องกันมิให้ผู้ต้องหาคณะกระทำหรือมีโอกาสกระทำความผิดขึ้นอีก

มาตรา ๑๕ ภายหลังจากที่พนักงานอัยการได้ออกคำสั่งชะลอการฟ้องแล้ว ห้ามมิให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเจื่อนใจและระยะเวลาเพื่อคุ้มครองความประพฤติอีก เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากศาล

มาตรา ๑๖ การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุมประพฤติ

มาตรา ๑๗ ถ้าความปรากฏแก่พนักงานอัยการว่า ผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติที่พนักงานอัยการกำหนดตามมาตรา ๑๑ ให้พนักงานอัยการเรียกผู้ต้องหามาชี้แจง ในกรณีเช่นว่านี้ผู้ต้องหาที่มีสิทธิที่จะคัดค้านและนำพยานหลักฐานมาสู้หักล้างได้ หากพนักงานอัยการเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติโดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้พนักงานอัยการสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่ยินยอมให้ชะลอการฟ้องตามมาตรา ๖ (๓) ที่จะฟ้องคดีด้วยตนเอง

มาตรา ๑๘ เมื่อผู้ต้องหาได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤตินครบกำหนดระยะเวลาชะลอการฟ้องแล้ว ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งเรื่องดังกล่าวให้พนักงานอัยการทราบเพื่อสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหานั้น คำสั่งดังกล่าวให้ถือเป็นที่สุด ทั้งนี้ ห้ามมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔๕ และมาตรา ๑๔๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้บังคับ และผู้เสียหายที่ยินยอมให้ชะลอการฟ้องตามมาตรา ๖ (๓) จะนำคดีนั้นมาฟ้องมิได้

มาตรา ๑๙ ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ของร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง
พ.ศ. ....

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติชะลอการฟ้อง พ.ศ. ....

การชะลอการฟ้องเป็นกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดในคดีความผิดต่อส่วนตัว หรือเป็นคดีที่เป็นความผิดที่ไม่ร้ายแรงที่รู้สึกสำนึกในการกระทำความผิดของตนได้ดำเนินการชดใช้เยียวยา แก่ผู้เสียหาย หรือกระทำการใด ๆ เพื่อบรรเทาผลร้ายแห่งความผิดนั้นจนผู้เสียหายไม่ตั้งใจที่จะดำเนินคดีต่อไป จึงไม่มีความจำเป็นที่จะมีการฟ้องร้องต่อศาลอีก ทั้งจะทำให้ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายได้มีการให้อภัยต่อกันเพื่อความสงบสุขของสังคมโดยรวม ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวคิดกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ (Restorative justice) เป็นการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลและทำให้ผู้กระทำความผิดจะได้ไม่มีมลทินติดตัวไป

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ไม่ให้ใช้การชะลอการฟ้องกับกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องหาอยู่ในระหว่างระยะเวลาการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษ ถูกจำคุก กักขัง กักกัน หรือควบคุมตัวเพื่อการฝึกอบรมตามกฎหมายอื่น

(๒) ความผิดที่อยู่ในอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว

(๓) ความผิดที่รัฐเท่านั้นเป็นผู้เสียหาย

(๔) ความผิดที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย

(๕) ความผิดที่เปรียบเทียบได้ตามกฎหมาย (ตามร่างมาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี โดยความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกดังกล่าวหากมีโทษปรับด้วยโทษปรับนั้นต้องไม่เกินหนึ่งแสนบาท พนักงานอัยการอาจพิจารณาให้มีการชะลอการฟ้องได้หากมีเหตุดังนี้

(๑) ผู้ต้องหาไม่เคยได้รับการชะลอการฟ้อง กักขัง กักกัน หรือได้รับโทษจำคุก หรือรอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษมาก่อน

(๒) ผู้ต้องหาได้รับสารภาพและร้องขอให้มีการชะลอการฟ้องก่อนที่พนักงานอัยการจะยื่นฟ้องคดีต่อศาล

(๓) ผู้เสียหายทุกคนยินยอมให้มีการชะลอการฟ้อง (ร่างมาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะสั่งให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการสืบเสาะข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผู้ต้องหา เช่น อายุ ประวัติ ภาวะแห่งจิตใจ นิสัย อาชีพ ฯลฯ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่าสมควรจะให้มีการชะลอการฟ้องหรือไม่ (ร่างมาตรา ๙)

๒.๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามกฎหมายนี้ จึงกำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะออกคำสั่งให้ผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือพยานหลักฐานใดเพื่อประกอบการพิจารณาหรือสั่งให้พนักงานสอบสวนและพนักงานคุมประพฤติแล้วแต่กรณี สอบสวนเพิ่มเติมหรือทำการสืบเสาะข้อเท็จจริงเพิ่มเติมได้ (ร่างมาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะสั่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลหรือเสนอให้มีการสั่งชะลอการฟ้อง โดยเสนอความเห็นในการกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมประพฤติเสนอต่อศาล (ร่างมาตรา ๕)

๒.๖ กำหนดให้ศาลทำหน้าที่ควบคุมการใช้ดุลพินิจของพนักงานอัยการ โดยให้ศาลพิจารณาสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(๑) อนุญาตให้พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องในกรณีที่เห็นด้วยกับพนักงานอัยการ โดยอาจแก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขและระยะเวลาการคุมประพฤติได้ตามที่เห็นสมควร

(๒) ยกคำร้องและส่งสำนวนคืนให้พนักงานอัยการ เพื่อออกคำสั่งฟ้องและดำเนินการฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลต่อไป ในกรณีที่ศาลเห็นสมควรฟ้องคดีผู้ต้องหา (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๗ ในกรณีที่ศาลเห็นควรชะลอการฟ้อง ให้พนักงานอัยการออกคำสั่งชะลอการฟ้อง โดยกำหนดเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติตามความเห็นของศาล และแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบ (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๘ กำหนดให้พนักงานอัยการมีอำนาจร้องขอให้ศาลปล่อยผู้ต้องหาที่พนักงานอัยการสั่งชะลอการฟ้องได้ ถ้าผู้ต้องหาได้รับการปล่อยชั่วคราวโดยมีสัญญาประกัน ให้สัญญาประกันสิ้นสุดลง (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๙ กำหนดห้ามมิให้ผู้เสียหายที่ให้ความยินยอมให้ชะลอการฟ้อง ฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลหลังจากพนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องแล้ว หากมีการฟ้องคดีอยู่ก่อนเมื่อพนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้อง ให้ศาลสั่งจำนำยคดีเสีย (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๐ การกำหนดเงื่อนไขการคุมความประพฤติ ผู้ต้องหาที่พนักงานอัยการมีคำสั่งชะลอการฟ้องสามารถทำได้ในลักษณะให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ การให้กระทำกิจการบริการสังคม การฝึกงานอาชีพ เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๑ กำหนดห้ามมิให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขเงื่อนไขและระยะเวลาเพื่อคุมความประพฤติภายหลังที่พนักงานอัยการได้มีคำสั่งชะลอการฟ้องไปแล้ว เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากศาล (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๒ หากปรากฏแก่พนักงานอัยการว่า ผู้ต้องหาไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติตามที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้พนักงานอัยการส่งฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ทั้งนี้ ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่ยินยอมให้ชะลอการฟ้อง จะฟ้องคดีด้วยตนเอง (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๓ กำหนดให้พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาที่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติจนครบจำนวนระยะเวลาชะลอการฟ้องแล้ว โดยให้ถือว่าคำสั่งไม่ฟ้องดังกล่าวเป็นที่สุด และห้ามผู้เสียหายที่ให้ความยินยอม ให้ชะลอการฟ้องนำคดีนั้นมาฟ้องร้องอีก (ร่างมาตรา ๑๔)
